

Kriminalisté hledají muže, který se vydává za policistu

Zloděj okradl ženu v obchodě, pak jí zavolal jako policista a chtěl po ní PIN platební karty

TOMÁŠ MACHÁLEK
JAROSLAV PERDOCH

Frýdek-Místek, Ostrava – Pro skutečné policisty je vyřešení podobných případů otázka cti.

Čas od času se v každém regionu vyskytne škodná v podobě zločinců vydávajících se za ochránce zákona. Někdy důvěřivé lidi okradou nebo podvedou, jindy neváhají použít násilí.

V pohotovosti jsou nyní policisté na Frýdecko-Místecku. Pachatel vystupující jako kriminalista již připravil o peníze dvě oběti. Oba případy se staly letos v létě. Dotyční stále uniká spravedlnosti. Opravdovými ochráncům zákona se podařilo zajistit fotografie, na které je zachycena výtečnickova tvář. V této souvislosti se obrací na občany, aby jim pachatele pomohli identifikovat, nebo poskyli informace k jednotlivým případům.

K prvnímu došlo letos v červnu ve Frýdku-Místku. Neznámý muž využil nepozornosti a bezbrannosti šestaosmdesátileté ženy. Té z příručního nákupního košíku

vzal peněženku, ve které se kromě tří tisíc korun nacházela i platební karta. Se svým lupem pak odešel neznámo kam.

„Po čase ženu telefonicky kontaktoval, představil se jako policista a požadoval informace k odcizené platební kartě. Nic netušící žena naneštěstí sdělila podvodníkovi PIN karty. Ten neváhal a seniorce z jejího účtu prostřednictvím bankomatu vybral patnáct tisíc korun,“ řekl frýdecko-místecký policejní mluvčí Vlastimil Starzyk.

K dalšímu činu došlo v srpnu rovněž ve Frýdku-Místku. „Zde již falešný policista ukázal svou tvář. Navštívil dvaosmdesátiletého muže a pod záminkou šetření trestné činnosti vešel do bytu. Zde pak vzal peníze a šperky v celkové hodnotě deset tisíc korun,“ upřesnil Vlastimil Starzyk.

„Ve světle těchto dvou případů chceme apelovat na širokou veřejnost, aby v žádném případě telefonicky ne sdělovala žádné osobní nebo jiné informace, které by mohl možný pachatel zneužít. Dále žádáme všechny občany, kteří

na fotografii z bankomatu poznají muže, který pravděpodobně okradl šestaosmdesátiletou stařenku a posléze vybral z bankomatu patnáct tisíc korun, aby to oznámili na nejbližší služebnu policie nebo na linku 158,“ uzavřel Vlastimil Starzyk.

I to se stalo

Moravskoslezští policisté v minulosti řešili několik závažných zločinů, které měli na svědomí falešní policisté.

V jejich rukou například skončili tři muži Ostravy, Opavy a Prostějova, kteří jako falešní policisté přeřadili v Ostravě dva podnikatele.

Počínali si velmi surově. Oběti zbili a svázali, jednu z nich dokonce údery kladivem do kolene přinutili k prozrazení kódu od trezoru. Celkem měli získat hotovost a věci za více než osm set tisíc korun. Soud jim dohromady vyměřil bezmála čtvrt století žaláře.

Další zločinci převlečení za příslušníky zásahové jednotky přepadávali auta mezi Ostravou a Olomoucí.

Filmovými thrillery se

POZNÁTE tohoto muže?
Foto: Policie ČR

zřejmě nechala inspirovat také zločinecká skupina z Karvinska, která zinscenovala drsnou policejní akci zaměřenou na pašeráky cigaret. Vytipovali si vhodnou oběť, kterou i s cigaretami vylákali na vybrané místo. Zde pak zasáhli. Gang spoléhal na to, že prodejce nic nenahlásí. Do případu se ale vložili detektivové z Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu a všechny aktéry ve spolupráci s moravskoslezskou zásahovou jednotkou zadrželi.

Muž se znovu oženil, vdovský důchod ale dále pobíral

Ostrava – Zhruba čtyři sta tisíc korun podvodně získal pětáctičtyřicetiletý muž, který několik let neoprávněně pobíral vdovský důchod. Příslušným úřadům „zapomněl“ oznámit, že se v roce 2005 znovu oženil. Nakonec ale vše „prasklo“. Muž je obviněn z trestného činu podvodu. (per)

Hasiči s polskými kolegy nacvičovali zásah při ropné havárii

Bruntál, Ostrava – Mezinárodní česko-polské cvičení simulující zásah při úniku ropné látky se tento týden uskutečnilo u řeky Osoblahy na Bruntálsku. Cvičení se konalo jen několik stovek metrů od polsko-české hranice poblíž obce Raclawice Śląskie. Na místě zasahovaly tři jednotky profesionálních hasičů – dvě české ze stanic v Krnově a Bruntálu a jedna polská ze stanice v Prudniku. „Hasiči trénovali likvidaci ropné látky na území Polska. Postavili dvě normé stěny a na zachycenou ropnou látku použili sorbent. Cílem cvičení bylo připravit hasiče z obou zemí na společné řešení mimořádných událostí spojených s únikem ropné látky na vodním toku a ověřit koordinaci krajského operačního střediska v Ostravě a operačního střediska hasičů v polském Prudniku,“ řekl mluvčí moravskoslezských hasičů Petr Kúdela. (per) Foto: HZS MSK

Seriál o novém občanském zákoníku

Rubrika je společným projektem Deníku a internetové právní poradny Právní linka

SLOVO PRÁVNÍKA

PETR KAUSTA.
Autor je advokát z advokátní kanceláře Kausta & Zientková & partneři.

Předcházející právní úprava znala pouze zajištění závazku. Nyní občanský zákoník rozlišuje mezi zajištěním a utvrzením závazku. Zajištění je vymezeno jako závazání se věřiteli nebo ve prospěch věřitele majetkovou jistotou, že dlužník svůj dluh splní. Zajistit závazek lze tedy tím, že se jiný za dlužníka zaručí (ručitel) nebo že bude ve prospěch věřitele zřízena dostatečná majetková jistota (dům, auto). Zajištění se dělí na osobní a věcné. V rámci osobního zajištění nalezneme instituty jako ručení či finanční záruka. Věcné zajištění je poměrně širší a zahrnuje například zástavní právo nebo zajišťovací převod práva. Zajišťovací funkce představuje nové možnosti uspokojení a vyšší míru uspokojení na rozdíl od utvrzení, které nabízí jiné výhody.

Dluh lze utvrdit ujednáním smluvní pokuty nebo uznáním dlužníka, a naopak po tomto okamžiku je i závazek, ujednání úroků z prodlení nebo ujednání o zákazu zcizení či zatížení věci.

Zajištění dluhu – ručitelství, zástava a další zajištění

PŘÍBĚH ZE ŽIVOTA

Pan Jahoda toužil po založení společnosti s ručním omezením, když jeho podnikatelský záměr spočíval v prodeji cukrářských výrobků – muffinů – v České republice, v čemž spatřoval velký potenciál. Jelikož neměl k dispozici dostatek finančních prostředků, obrátil se na svého souseda pana Malinu, který mu zapůjčil finanční částku ve výši 200 tisíc korun, o čemž sepsali smlouvu o zápůjčce s úrokem z peněžitého

dluhu ve výši deset procent ročně. Pan Jahoda působil na své okolí velmi seriózním dojmem a v ostatních lidech budil dojem, že je velmi spolehlivý. Přesto si pan Malina vyžádal i ručitelství prohlášení, které podepsala matka pana Jahody. Svoji vizi o prodeji amerických dezertů se snažil pan Jahoda naplnit za každou cenu. Bohužel mu doba nepřála a lidé zdaleka muffinům nefandili. Byznys místo toho, aby se rozjížděl, upadal. Pan

Jahoda na to reagoval tak, že prodal dům a odstěhoval se daleko do zahraničí, kde lidé čokoládové dortíky milují. Tyto nepřijemné zprávy se dozvěděl Malina až od matky pana Jahody, která mu mimo jiné sdělila, ať od ní, jako ručitelky, žádné peníze nečeká, že musí nejprve vyzvat a žalovat jejího syna, a to se mu zajisté nepovede. Dále dodala, že pan Malina

má stejně peněz dost a pár tisícovek mu scházet určitě nebude.

Nato se pan Malina rozhodl a ujistil ji, že vše zaplatí do poslední koruny i s úroky.

S prosbou o pomoc se obrátil na internetovou právní poradnu www.pravnlinka.cz.

Internetová právní poradna
www.pravnlinka.cz

RADA PRO PANA MALINU

● Pan Malina má právo požadovat splnění na paní Jahodové (ručitelce). Výzva dlužníka není třeba, nemůže-li jí věřitel uskutečnit nebo je-li nepochybné, že dlužník dluh nesplní (§ 2021 odst. 1).

KDE V NOZ PRÁVNÍ ÚPRAVU ZAJIŠTĚNÍ A UTVRZENÍ DLUHU NALEZNETE?

- § 1309 – 1394 v části třetí, hlavě druhé, dílu pátém č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
- § 2010 – 2054 v části třetí, hlavě druhé, dílu osmém č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

CO NOVÉHO PŘINÁŠÍ OBČANSKÝ ZÁKONÍK?

Zakázaná ujednání v zástavních smlouvách

● Nejčastějším zajišťovacím institutem bude i nadále zřízení zástavního práva. Úprava zástavního práva přináší některé dílčí změny, jakož i začlenění nových institutů, které dosavadní občanský zákoník neznal. Ke změnám došlo v oblasti ochrany zástavního dlužníka, kdy je věřitel oprávněn zástavu zpeněžit libovolným způsobem (ne tedy jen přes veřejnou dražbu) nebo si ji za libovolnou, anebo předem určenou cenu ponechat (tzv. propadná zástava, která byla doposud zakázána).

Takové oprávnění má však věřitel od okamžiku, kdy zajištěný dluh dospěje, do té doby jsou tato ujednání zakázána.

Z uvedeného vyplývá, že ochrana stran zástavní smlouvy se štěpí v okamžiku, kdy zajištěný dluh dospěje. Před tímto okamžikem je více chráněn zástavní dlužník, a naopak po tomto okamžiku je více chráněn zástavní věřitel, neboť věřitel nemá peníze a dlužník je se splněním dluhu v prodlení.

Zajišťovací převod práva

● Právní úprava zajišťovacího převodu práva se objevila v našem právním řádu zákonem mezinárodního obchodu z roku 1963. Dosavadní občanský zákoník, zák. č. 40/1964 Sb., znal institut zajišťovacího převodu práva, který byl upraven pouze jedním paragrafem. Nyní jsme se díky rozšířením.

Podstatou tohoto institutu je dočasný převod vlastnického práva dlužníka, popřípadě třetí osoby, za účelem zajištění věřitelovy pohledávky.

Zákon stanoví vyvratitelnou právní domněnku, že zajišťovací převod práva je převodem s rozvazovací podmínkou. To znamená, že po splnění dluhu dochází k automatickému obnovení práv u původního subjektu. Vlastnické právo k objektu přejde bez dalšího z věřitele zpět na dlužníka či třetí osobu. Strany si mohou ujednat i tzv. fiduciární převod, kdy je ne-

zbytné právní jednání věřitele, kterým se převede zajištěný předmět zpět na dlužníka. Pokud dlužník svůj dluh nesplní, stává se převod práva nepodmíněným. Věřitel se stane vlastníkem. Tímto okamžikem současně dochází k zániku dluhu. V případech převodu nemovitostí se zajišťovací převod práva zapisuje do katastru nemovitostí.

Dohoda o srážkách ze mzdy nebo jiných příjmů

● Dohoda o srážkách ze mzdy se přejímá z dosavadní právní úpravy v občanském zákoníku, zák. č. 40/1964 Sb., a záko-

níku práce, zák. č. 262/2006 Sb. Institut šlo využít pouze při zajištění pohledávek na výživném podle zákona o rodině. Jedná se o dohodu mezi věřitelem a dlužníkem o srážkách ze mzdy, platů, z odměny ze smlouvy o výkonu závislé práce zakládající mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem obdobný závazek nebo z náhrady mzdy nebo platů ve výši nepřesahující jejich polovinu.

Novinkou je zde nutnost předchozího souhlasu zaměstnavatele. Náklady spojené s placením srážek nese plátcem mzdy nebo platů. Má-li však plátcem mzdy nebo platů plnit současně podle několika dohod o srážkách ze mzdy nebo platů, jdou náklady s placením srážek podle druhé a další dohody k tíži dlužníka.

SLOVNÍK PRÁVNÍCH POJMŮ

ZÁSTAVNÍ DLUŽNÍK – osoba, která má ve vlastnictví zastavenou věc. Nemusí se jednat přímo o zástavce (tedy o osobu, která zřídila ve prospěch zástavního věřitele zástavní právo). Nejčastěji však bude zástavce taktáž osoba jako zástavní dlužník.
ZÁSTAVNÍ VĚŘITEL – osoba, která má pohledávku vůči dlužníkovi.
ZÁSTAVA – věc, na níž bylo zřízeno zástavní právo (např. pozemek, auto). Zastavit lze každou věc, s níž lze obchodovat. Zastavit lze třeba i pohledávku, kterou lze postoupit jinému.
RUČITEL – osoba, která věřiteli prohlásí, že ho uspokojí, jestliže dlužník věřiteli svůj dluh nesplní.

NEZAPOMEŇTE

● Zástavní smlouva vyžaduje formu notářského zápisu pouze v případech:

- je-li zástavou závod nebo jiná hromadná věc
- je-li zástavou nemovitá věc, která nepodléhá zápisu do katastru nemovitostí

● Zákon připouští ujednat si mezi stranami zákaz zatížení, který vylučuje do budoucna zřízení zástavního práva nebo jiné formy zajištění. Tento zákaz má účinky pouze mezi stranami. Vůči třetím osobám má zákaz zatížení účinky tehdy, pokud je zapsán do rejstříku zástav nebo do katastru nemovitostí.

● Zastavit lze i cizí věc, a to se souhlasem vlastníka. Zákon však chrání zástavní věřitele, dal-li zástavce jako zástavu cizí movitou věc bez souhlasu vlastníka. Zástavní věřitel však musí být v dobré víře, že zástavce je oprávněn věc zastavit. Dobrá víra se předpokládá a opak musí dovolávající strana prokázat.